

Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministriniň
2018-nji ýylyň 18-nji sentýabrynda çykaran 113-Ö belgili

B U Ý R U G Y

Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini taýýarlamagyň, kabul etmegiň, hasaba almagyň, saklamagyň we ibermegiň Düzgünlerini hem-de Ýuridiki şahs bolup durmaýan telekeçileriň, olarda we öý hojalygyny alyp barmak boýunça şahsy hyzmat we kömek etmek maksady bilen işgärler bilen zähmet gatnaşyklaryna girýän fiziki şahslarda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgärleriň zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini resmileşdirmek hem-de ýöretmek boýunça Gözükdirijini tassyklamak barada

Türkmenistanyň Zähmet kodeksiniň 30-njy maddasynyň talaplaryny ýerine ýetirmek maksady bilen hem-de Türkmenistanyň Prezidentiniň 2017-nji ýylyň 8-nji dekabryndaky çykaran 501 belgili karary bilen tassyklan Zähmet depderçelerini bermegiň, ýöretmegiň we saklamagyň Tertibine laýyklykda, **buýurýaryn:**

1. Şulary tassyklamaly (goşulýar) :

1) Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini taýýarlamagyň, kabul etmegiň, hasaba almagyň, saklamagyň we ibermegiň Düzgünlerini;

2) Ýuridiki şahs bolup durmaýan telekeçileriň, olarda we öý hojalygyny alyp barmak boýunça şahsy hyzmat we kömek etmek maksady bilen işgärler bilen zähmet gatnaşyklaryna girýän fiziki şahslarda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgärleriň zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini resmileşdirmek hem-de ýöretmek boýunça Gözükdirijini.

2. Türkmenistanyň ministrliklerine, pudaklaýyn dolandyryş edaralaryna we beýleki döwlet dolandyryş edaralaryna, ýerine ýetiriji häkimiýetiň ýerli edaralaryna Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini taýýarlamagyň, kabul etmegiň, hasaba almagyň, saklamagyň we ibermegiň Düzgünleriniň hem-de Ýuridiki şahs bolup durmaýan telekeçileriň, olarda we öý hojalygyny alyp barmak boýunça şahsy hyzmat we kömek etmek maksady bilen işgärler bilen zähmet gatnaşyklaryna girýän fiziki şahslarda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgärleriň zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini resmileşdirmek hem-de ýöretmek boýunça Gözükdirijiniň tassyklanandygy barada habar bermeli.

3. Şu buýrugyň döwlet belligine alnan gününden başlap, 10 (on) iş gününüň dowamynda resmi çap edilmegini üpjün etmeli we resmi çap edilen günü bu barada Türkmenistanyň Adalat ministrliğine habar bermeli.

4. Şu buýrugyň ýerine ýetirilişine gözegçilik etmegi Ministriň orunbasary H.Taçjanowa tabşyrmaly.

Ministr

M.Sylapow

Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini taýýarlamagyň, kabul etmegiň, hasaba almagyň, saklamagyň we ibermegiň Düzgünleri

I bab. Umumy düzgünler

1. Şu Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini taýýarlamagyň, kabul etmegiň, hasaba almagyň, saklamagyň we ibermegiň Düzgünleri (mundan beýläk – Düzgünler) Türkmenistanyň Zähmet kodeksiniň 30-njy maddasyna we Türkmenistanyň Prezidentiniň 2017-nji ýylyň 8-nji dekabryndaky çykaran 501-nji karary bilen tassyklanan Zähmet depderçelerini bermegiň, ýöretmegiň we saklamagyň Tertibine laýyklykda işlenilip taýýarlanyldy hem-de zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini taýýarlamagyň, kabul etmegiň, hasaba almagyň, saklamagyň we ibermegiň tertibini belleýär.

2. Şu Düzgünlerde ulanylýan düşüňjeler Türkmenistanyň Zähmet kodeksinde, “Salgytlar hakynda” Türkmenistanyň bitewi kanunynda, “Eýeçilik hakynda”, “Kärhanalar hakynda”, “Telekeçilik işi hakynda” Türkmenistanyň kanunlarynda kesgitlenen manylarda beýan edilendir.

3. Şu Düzgünler Türkmenistanyň ministrlikleri, pudaklaýyn dolandyryş edaralary we beýleki döwlet dolandyryş edaralary, ýerine ýetiriji häkimiýetiň ýerli edaralary, jemgyýetçilik guramalarynyň merkezi edaralary (mundan beýläk – Guramanyň merkezi edarasy), Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenilen tertipde döredilen döwlete dahylly bolmadyk guramaçylyk-hukuk we eýeçiliginiň görnüşi boýunça ýekebara (hususy) kärhanalar, hyzmatdaşlyk (kooperatiw) kärhanalar, bilelikdäki kärhanalar, hojalyk şereketi (jemgyýeti), paýdarlar jemgyýeti (mundan beýläk – Ýuridik şahs), şeýle hem ýuridik şahsy döretmezden telekeçilik işini amala aşyryan, Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenilen tertipde hususy telekeçi hökmünde bellige alnan fiziki şahslar (mundan beýläk – Hususy telekeçi), öý hojalygyny alyp barmak boýunça şahsy hyzmat we kömek etmek maksady bilen zähmet şertnamasyny işgärler bilen baglaşan, hususy telekeçi bolup durmaýan fiziki şahslar (mundan beýläk – Fiziki şahs) babatynda ulanylýar.

4. Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginde zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň zerur sany Guramanyň merkezi edaralaryndan hem-de welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirliliklerinden gelip gowuşýan ýüztutmalarynyň esasynda kesgitlenilýär.

Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligine zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň zerur sanyny edinmek üçin iberilýän ýüztutmalar şu Düzgünleriň 1-nji we 2-nji goşundylaryna laýyk getirilmelidir.

5. Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirliklerinde zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň zerur sany etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümlerinden, şol bölümlerde bolsa, ýuridiki şahsdan, hususy telekeçiden, fiziki şahsdan gelip gowuşýan ýüztutmalarynyň esasynda kesgitlenilýär.

Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirliklerine, şeýle hem etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümlerine zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň zerur sanyny edinmek üçin iberilýän ýüztutmalar şu Düzgünleriň 3-nji, 4-nji, 5-nji we 6-njy goşundylaryna laýyk getirilmelidir.

6. Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde tassyklanan nusgadaky zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri çap edilende ýa-da tölegli esasyda iberilende, olaryň bahasy Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde tassyklanan nyrhnamalara laýyk getirilýär.

7. Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligi, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirlikleri, şeýle hem etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümleri zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň zerur sany bilen üpjün bolmalydyr.

8. Zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň kabul edilmegi we sarp edilmegi bilen bagly ähli maglumatlar Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde tassyklanan nusgadaky Zähmet depderçeleriniň (olaryň içlikleriniň) hasaba alynýan kabul ediş-sarp ediş kitabynda, zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň tapgyryny we belgilerini hasaba almak bilen ýöredilýär.

9. Çap edilen hem-de resmileşdirilmedik zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginde, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirliklerinde, şeýle hem etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümlerinde berk hasapdaky resminamalar hökmünde saklanylýar.

Zähmet depderçeleriniň (olaryň içlikleriniň) hasaba alynýan kabul ediş-sarp ediş kitabyňyň sahypalary belgilenen, sapak bilen tikilen hem-de Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginiň, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirlikleriniň, şeýle hem etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümleriniň ýolbaşçylarynyň goly we möhüri bilen tassyklanan bolmalydyr.

Zähmet depderçeleriniň (olaryň içlikleriniň) hasaba alynýan kabul ediş-sarp ediş kitabyňyň ähli sahypalary ýazgydan dolan halatynda, şol kitap degişlilikde Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginiň, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirlikleriniň, etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümleriniň arhiwlerinde azyndan 50 ýyl saklanylýar.

Täze açylýan Zähmet depderçeleriniň (olaryň içlikleriniň) hasaba alynýan kabul ediş-sarp ediş kitabynda kabul edilýän we sarp edilýän zähmet depderçeleri

we olaryň içlikleri, şol sanda olaryň tapgyry we belgileri barada maglumatlar girizilende, ozalky ýazgydan dolan kitapdan ugur alynýar.

10. Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini, şeýle hem Zähmet depderçeleriniň (olaryň içlikleriniň) hasaba alynýan kabul ediş-sarp ediş kitabyny saklamak üçin amatly şertleri şu Düzgünleriň elli üçünji-elli başınjy böleklerine laýyk getirilmelidir.

11. Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde hasaba alnan hem-de resmileşdirilmedik zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri ilkibaşdaky görnüşde saklanylmalydyr.

Zaýalanan hem-de hasapdan aýrylmaga degişli bolan zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliğinde, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirliklerinde, şeýle hem Guramanyň merkezi edarasynnda, Ýuridik şahsda degişlilikde döredilen hemişelik hereket edýän topar tarapyndan, etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümlerinde bolsa, şol bölümlerde döredilen hemişelik hereket edýän topar tarapyndan delilnamanyň esasynda ýok edilýär.

Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini hasapdan aýyrmak hakyndaky Delilnama şu Düzgünleriň 8-nji goşundysyna laýyklykda düzülmelidir.

II bap. Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini taýýarlamagyň tertibi

12. Zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň zerur sany Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliğiniň buýurmasy boýunça Türkmen döwlet neşirýat gullugynyň edaralary (mundan beýläk – Işläp taýýarlaýjy) tarapyndan çap edilýär.

Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligi öz buýurmasynda zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň kesgitlenen sanyny, şeýle hem çap edilmäge degişli zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň tapgyrlaryny we belgilerini görkezmelidir.

Işläp taýýarlaýja iberilýän buýurma şu Düzgünleriň 7-nji goşundysyna laýyk getirilmelidir.

13. Zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň tapgyry türkmen elipbiýiň 2 (iki) sany baş harpy, belgileri bolsa, 7 (ýedi) sany arap sanlary bilen belgilenmelidir.

Zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň başlangyç tapgyry türkmen elipbiýiň iki sany baş «TM» harplaryndan hem-de birinji «0000001» belgisinden ybarat bolmalydyr.

Zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň geljekki tapgyrynyň belgileri, ozal berlen tapgyryň ýedi san belgileri ulanylandan soň berilýär.

14. Zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri çap edilenden soň, Işläp taýýarlaýjy Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde tassyklanan hasap fakturasynyň üç asyl nusgasyny resmileşdirýär hem-de buýurmany beren

Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligine hödürleýär.

Hasap fakturasynda satyn alyjy baradaky maglumatlar doly resmileşdirilenden soň, hasap fakturasynyň bir nusgasy Işläp taýýarlaýjynyň özünde, ikinji nusgasy Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginde, üçünji nusgasy bolsa, Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrliginde saklanýar.

15. Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligine tölegli esasyda edinilýän zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri diňe wezipeli işgäriň adyna Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde tassyklanandan ynanç haty resmileşdirilenden soň Işläp taýýarlaýjy tarapyndan berilýär.

Işläp taýýarlaýjydan zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini almaga ygtyýarlandyrylan wezipeli işgärde ynanç hatynyň asyl nusgasy hem-de onuň şahsyýetini kepillendirýän resminama bolmalydyr.

16. Işläp taýýarlaýjynyň hasap fakturasyna laýyklykda amala aşyrylan işleriň, hyzmatlaryň jemi bahasy üçin Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginiň Buhgalteriýa hasabaty we maliýe bölümi tarapyndan töleg tabşyrygy resmileşdirilýär we býujetden daşary hasabyndan degişli töleg amala aşyrylýar.

17. Işläp taýýarlaýjy tarapyndan zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň tapgyryna we belgilerine bildirilýän talaplar berjaý edilmedik ýa-da beýleki kemçilikler ýüze çykan halatynda, Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligi olary kabul etmekden ýüz öwürmäge haklydyr.

III bap. Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligi tarapyndan kabul etmegiň, hasaba almagyň, saklamagyň we ibermegiň tertibi

18. Işläp taýýarlaýjy tarapyndan çap edilen zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri kabul edilende ýa-da talaba laýyk saklanýmandygy sebäpli zaýаланan halatynda olary hasapdan aýyrmak we ýok etmek üçin Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginde maddy gymmatlyklary hasaba almak we hasapdan aýyrmak boýunça topar (mundan beýläk – Ministrligiň topary) döredilýär.

19. Zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri kabul edilen mahaly Ministrligiň topary olaryň ýagdaýyna we gaplanyşynyň abatlygyna, zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň sanynyň olaryň ýany bilen ugradylýan resminamalarda görkezilen sana, şeýle hem zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň tapgyrynyň we belgileriniň daşky gabynda görkezilen tapgyryna we belgilerine laýyk gelýändigini barlaýar.

20. Zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri artyk ýa-da kem çykan halatynda, şol sanda zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň zaýаланan nusgalary ýüze çykarylan mahaly Ministrligiň topary bir asyl nusgada olaryň zaýаланandygy hem-de ýok edilmeginiň usulyny bellemek bilen hasapdan aýrylandygy hakyndaky delilnamany düzýär.

Delilnamanyň şu nusgasy Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginde saklanýar.

21. Zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň kabul edilmegi we sarp edilmegi bilen bagly ähli maglumatlar Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministri bilen doly şahsy maddy jogapkärçilik hakyndaky şertnamany baglaşan işgär (mundan beýläk – Ministrligde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär) tarapyndan zähmet depderçeleriniň (olaryň içlikleriniň) hasaba alynýan kabul ediş-sarp ediş kitabynda ýöredilýär.

22. Zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginde berk ýapylyan, penjireleri demir gözenekli, gorag we ýangyn duýduryş serişdeleri bilen üpjün edilen, ýörite enjamlaşdyrylan otaglaryň seýflerinde ýa-da ýanmaýan şkaflarynda saklanýar.

Ýörite enjamlaşdyrylan otaglary diňe Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministri we Ministrligde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär açyp hem-de ýapyp bilerler.

23. Zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň zerur sany Guramanyň merkezi edarasyna tölegli esasyda, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirliklerine bolsa, olardan gelip gowuşýan ýüztutmalarynyň esasynda Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligi tarapyndan üpjün edilýär.

24. Tölegli esasyda iberilýän zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň jemi bahasy üçin Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginiň Buhgalteriýa hasabaty we maliýe bölümi tarapyndan üç asyl nusgada hasap fakturasy resmileşdirilýär.

Hasap fakturasynda satyn alyjy baradaky maglumatlar doly resmileşdirilenden soň, hasap fakturasynyň bir nusgasy Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginde, iki nusgasy zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini edinýän Guramanyň merkezi edarasyna saklanýar.

Hasap fakturasy bilen bagly ähli maglumatlar Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginiň Buhgalteriýa hasabaty we maliýe bölüminiň jogapkär işgäri tarapyndan Hasap fakturalaryň hasaba alynýan kitabynda hasap fakturalaryň belgisini hasaba almak bilen ýöredilýär.

Hasap fakturalaryň hasaba alynýan kitabynda maglumatlar ýazylanda, onuň tertip belgisine resmileşdirilen hasap fakturasynyň belgisi goýulmalydyr.

25. Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini satyn almak üçin berlen hasap fakturasynyň esasynda Guramanyň merkezi edarasy töleg tabşyrygy resmileşdirýär hem-de Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginiň býujetden daşary hasabyna degişli tölegi amala aşyrýar.

Guramanyň merkezi edarasynyň hasabyndan degişli tölegi amala aşyrmaga mümkinçiligi bolmadyk halatynda, onuň ýüztutmasy esasynda zerur bolan zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň tölegi tabynlygyndaky edarasynyň hasabyna tölenilip bilner. Şeýle ýagdaýda, Guramanyň merkezi edarasy Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligini hat üsti bilen habarly edýär.

Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginiň býujetden daşary hasabyna geçirilýän pul serişdeleriniň öz wagtynda we doly möçberde gelip gowuşmagyna gözegçiligi amala aşyrmak üçin töleg tabşyrygyň bir nusgasy Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginiň Buhgalteriýa hasabaty we maliýe bölümünde saklanýar.

26. Guramanyň merkezi edarasy tarapyndan tölegli esasynda edinilýän ýa-da welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirlikleriniň ýüztutmalary esasynda alynýan zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri diňe wezipeli işgäriň adyna Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde tassyklananyň haty resmileşdirilenden soň berilýär.

Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginden zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini almaga ygtyýarlandyrylan wezipeli işgärde ynanç hatynyň asyl nusgasy hem-de onuň şahsyýetini kepillendirýän resminama bolmalydyr.

Maddy gymmatlyklary almak üçin ynanç haty berlen wezipeli işgäre zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri Ministrlikde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär tarapyndan berilýär.

27. Ministrlikde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini beren mahaly, olaryň ýagdaýyny we gaplanyşynyň abatlygyny, zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň sanynyň ynanç hatynda görkezilen sana, şeýle hem zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň tapgyrynyň we belgileriniň daşky gabynda görkezilen tapgyryna we belgilerine laýyk gelýändigini barlaýar.

28. Ministrlikde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini iberende Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde tassyklananyň ätiýaçlyklary gaýry tarapa goýberiş ýan hatyny resmileşdirýär hem-de Guramanyň merkezi edarasynda, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirliklerinde ynandyrylan wezipeli işgäre zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri bilen bilelikde resmileşdirilen ýan hatyny berýär.

29. Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginde işiň (çalşygyň) wagty gutarandan soň, zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň saklanýan ýörite enjamlaşdyrylan otaglaryň gapysy Ministrlikde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär tarapyndan ýapylýar hem-de möhürlenilýär.

IV bap. Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirliklerinde kabul etmegiň, hasaba almagyň, saklamagyň we ibermegiň tertibi

30. Zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri kabul edilende ýa-da talaba laýyk saklanylmadygy sebäpli zaýalanan halatynda olary hasapdan aýyrmak we ýok etmek üçin welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirlikleriniň ýolbaşçylarynyň buýrugy esasynda üç adamdan az bolmadyk maddy gymmatlyklary hasaba almak we hasapdan aýyrmak boýunça topar (mundan beýläk – Müdirligiň topary) döredilýär.

31. Zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri kabul edilen mahaly Müdirligiň topary olaryň ýagdaýyna we gaplanyşynyň abatlygyna, zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň sanynyň olaryň ýany bilen ugradylýan resminamalarda görkezilen sana, şeýle hem zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň tapgyrynyň we belgileriniň daşky gabynda görkezilen tapgyryna we belgilerine laýyk gelýändigini barlaýar.

32. Zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň artyk ýa-da kem çykan halatynda, şol sanda zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň zaýаланan nusgalary ýüze çykarylan mahaly Müdirligiň topary iki asyl nusgada olaryň zaýаланandygy hem-de ýok edilmeginiň usulyny bellemek bilen hasapdan aýrylandygy hakyndaky delilnamany düzýär.

Delilnamanyň bir nusgasy welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirliklerinde saklanýar, ikinji nusgasy bolsa, Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligine iberilýär.

33. Zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň kabul edilmegi we sarp edilmegi bilen bagly ähli maglumatlar welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirlikleriniň ýolbaşçylary bilen doly şahsy maddy jogapkärçilik hakyndaky şertnamany baglaşan işgär (mundan beýläk – Müdirlikde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär) tarapyndan Zähmet depderçeleriniň (olaryň içlikleriniň) hasaba alynýan kabul ediş-sarp ediş kitabynda ýöredilýär.

34. Zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirliklerinde berk ýapylýan, penjireleri demir gözenekli, ýangyn duýduruş serişdeleri bilen üpjün edilen, ýörite enjamlaşdyrylan otaglaryň seýflerinde ýa-da ýanmaýan şkaflarynda saklanýar.

Zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň saklanýan otaglaryny diňe welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirlikleriniň ýolbaşçylary we Müdirlikde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär açyp hem-de ýapyp bilerler.

35. Zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň zerur sany etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümlerinden gelip gowuşýan ýüztutmalaryň esasynda welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirlikleri tarapyndan üpjün edilýär.

36. Etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümleriniň ýüztutmalary esasynda alynýan zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri diňe wezipeli işgäriň adyna Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde tassyklan ynanç haty resmileşdirilenden soň berilýär.

Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirliklerinden zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini almaga ygtyýarlandyrylan wezipeli işgärde ynanç hatynyň asyl nusgasy hem-de onuň şahsyýetini tassyklaýan resminama bolmalydyr.

Maddy gymmatlyklary almak üçin ynanç haty berlen wezipeli işgäre zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri Müdirlikde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär tarapyndan berilýär.

37. Müdirlikde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini beren mahaly, olaryň ýagdaýyna we gaplanyşynyň abatlygyna,

zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň sanynyň ynanç hatynda görkezilen sana, şeýle hem zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň tapgyrynyň we belgileriniň daşky gabynda görkezilen tapgyryna we belgilerine laýyk gelýändigini barlaýar.

38. Müdirlikde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini iberende Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde tassyklan an ätiýaçlyklary gaýry tarapa goýberiş ýan hatyny resmileşdirýär hem-de etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümlerinde ynan dyrylan wezipeli işgäre zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri bilen bilelikde resmileşdirilen ýan hatyny berýär.

39. Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirliklerinde işiň (çalışygyň) wagty gutarandan soň, zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň saklanýan ýörite enjamlaşdyrylan otaglaryň gapysy Müdirlikde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär tarapyndan ýapylýar hem-de möhürlenilýär.

V bap. Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümlerinde kabul etmegiň, hasaba almagyň, saklamagyň we ibermegiň tertibi

40. Zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri kabul edilende ýa-da talaba laýyk saklanylmadygy sebäpli zaýаланan halatynda olary hasapdan aýyrmak we ýok etmek üçin etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümleriniň ýolbaşçylarynyň buýrugy esasynda üç adamdan az bolmadyk maddy gymmatlyklary hasaba almak we hasapdan aýyrmak boýunça topar (mundan beýläk – Bölümiň topary) döredilýär.

41. Zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri kabul edilen mahaly Bölümiň topary olaryň ýagdaýyna we gaplanyşynyň abatlygyna, zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň sanynyň olaryň ýany bilen ugradylýan resminamalarda görkezilen sana, şeýle hem zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň tapgyrynyň we belgileriniň daşky gabynda görkezilen tapgyryna we belgilerine laýyk gelýändigini barlaýar.

42. Zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri artyk ýa-da kem çykan halatynda, şol sanda zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň zaýаланan nusgalary ýüze çykarylan mahaly Bölümiň topary üç asyl nusgada olaryň zaýаланandygy hem-de ýok edilmeginiň usulyny bellemek bilen hasapdan aýrylandygy hakyndaky delilnamany düzýär.

Delilnamanyň bir nusgasy etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümlerinde, ikinji nusgasy welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirliklerinde saklanýar, üçünji nusgasy bolsa, Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrigine iberilýär.

43. Zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň kabul edilmegi we sarp edilmegi bilen bagly ähli maglumatlar etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümleriniň ýolbaşçylary bilen doly şahsy maddy jogapkärçilik hakyndaky şertnamany baglaşan işgärler (mundan beýläk –

Bölümde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär) tarapyndan Zähmet depderçeleriniň (olaryň içlikleriniň) hasaba alynýan kabul ediş-sarp ediş kitabynda ýöredilýär.

44. Zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümlerinde berk ýapylýan otaglaryň ýanmaýan seýflerinde (şkaflarynda) saklanýar.

Zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň saklanýan otaglaryny diňe etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümleriniň ýolbaşçylary we Bölümde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär açyp hem-de ýapyp bilerler.

45. Ýuridik şahslar, Hususy telekeçiler ýa-da Fiziki şahslar zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň zerur sany bilen tölegli esasyda etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümleri tarapyndan üpjün edilýär.

46. Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini almak üçin Ýuridik şahslar, Hususy telekeçiler we Fiziki şahslar etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümlerine zerur resminamalary hödürlemelidir.

Ýuridik şahslar şu aşakdaky resminamalary bermäge borçludyr:

1) etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümlerine zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini almak üçin ýüztutmasyny;

2) zähmet depderçelerini (olaryň içliklerini) almak üçin işgäre berlen ynanç hatyny;

3) zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri üçin töleg tabşyrygyň asyl nusgasyny;

4) Türkmenistanyň ýuridik şahslarynyň ýeke-täk döwlet sanawyndan göçürmesini.

Hususy telekeçiler we Fiziki şahslar şu aşakdaky resminamalary bermäge borçludyr:

1) etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümlerine zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini almak üçin ýüztutmasyny;

2) zähmet depderçelerini (olaryň içliklerini) almak üçin işgäre berlen ynanç hatyny;

3) zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri üçin töleg tabşyrygyň ýa-da töleg kwitansiýasynyň asyl nusgasyny;

4) Hususy telekeçiniň, Fiziki şahsyň we olarda işleýän işgäriň şahsyýetini tassyklaýan resminamany we onuň nusgasyny;

5) Hususy telekeçi ýa-da Fiziki şahs bilen baglaşylan hem-de degişli salgyt edarasy tarapyndan bellige alnan zähmet şertnamasynyň göçürmesini;

6) Hususy telekeçiniň bellige alyş şahadatnamasynyň we patentiniň göçürmesini;

7) Hususy telekeçiniň, Fiziki şahsyň we olarda işleýän işgäriň zähmet depderçeleri ilkinji gezek resmileşdirilende olaryň oň hiç ýerde işlemändigini

kepillendirýän güwänama (ýazgyda duran salgysy boýunça ýerine ýetiriji häkimýetiň degişli ýerli edaralary tarapyndan berilýär.).

47. Tölegli esasyda alynýan zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň jemi bahasy üçin Bölümde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär tarapyndan, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirlikleriniň Buhgalteriýa hasabaty we maliýe bölümleriniň gözegçiliginde dört asyl nusgada hasap fakturasy resmileşdirilýär.

Hasap fakturasynda satyn alyjy baradaky maglumatlar doly resmileşdirilenden soň, hasap fakturasynyň bir nusgasy etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümlerinde, ikinji nusgasy welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirliklerinde, üçünji nusgasy Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginde, dördünji nusgasy bolsa, zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini edinýän Ýuridik şahsda ýa-da Hususy telekeçide (muňa Fiziki şahslar girmeyär) saklanýar.

Hasap fakturasy bilen bagly ähli maglumatlar Bölümde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär tarapyndan Hasap fakturalaryň hasaba alynýan kitabynda hasap fakturalaryň belgisini hasaba almak bilen, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirlikleriniň Buhgalteriýa hasabaty we maliýe bölüminiň gözegçiliginde ýöredilýär.

Hasap fakturalaryň hasaba alynýan kitabynda maglumatlar ýazylanda, onuň tertip belgisine resmileşdirilen hasap fakturasynyň belgisi goýulmalydyr.

48. Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini satyn almak üçin berlen hasap fakturasynyň esasynda Ýuridik şahs ýa-da Hususy telekeçi töleg tabşyrygy resmileşdirýärler hem-de Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginiň býujetden daşary hasabyna degişli tölegi amala aşyrýarlar.

Fiziki şahslar, öz gezeginde Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginiň býujetden daşary hasabynyň rekwizitleriniň esasynda bank edaralarynyň üsti bilen degişli tölegi amala aşyrýarlar. Rekwizitlerde tölegiň esaslary hökmany ýagdaýda görkezilen bolmalydyr.

Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginiň býujetden daşary hasabyna geçirilýän pul serişdeleriniň öz wagtynda we doly möçberde gelip gowuşmagyna gözegçiligi amala aşyrmak üçin töleg tabşyrygyň ýa-da töleg kwitansiýasynyň bir nusgasy etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümlerinde, ikinji nusgasy welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirlikleriniň Buhgalteriýa hasabaty we maliýe bölümlerinde, üçünji nusgasy bolsa, Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginiň Buhgalteriýa hasabaty we maliýe bölüminde saklanýar.

49. Ýuridik şahslar, Hususy telekeçiler ýa-da Fiziki şahslar tarapyndan tölegli esasyda edinilýän zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri Ýuridik şahsda işleýän wezipeli işgäriň, Hususy telekeçiniň özüniň ýa-da onda işleýän işgäriň adyna Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde tassyklan ananç haty resmileşdirilenden soň, Fiziki şahslara bolsa, töleg kwitansiýasynyň esasynda olaryň özüne berilýär.

Etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümlerinden zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini Ýuridik şahsda almaga ygtyýarlandyrylan wezipeli işgärde, Hususy telekeçide ýa-da almaga ygtyýarlandyrylan işgärinde ynanç hatynyň asyl nusgasy hem-de onuň şahsyýetini kepillendirýän resminama, Fiziki şahsda bolsa, töleg kwitansiýasy hem-de onuň şahsyýetini kepillendirýän resminama bolmalydyr.

Hususy telekeçiniň özüne, Hususy telekeçide ýa-da Ýuridik şahsda maddy gymmatlyklary almak üçin ynanç haty berlen işgäre hem-de Fiziki şahsyň özüne zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri Bölümde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär tarapyndan berilýär.

50. Bölümde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini beren mahaly, olaryň ýagdaýyna we gaplanyşynyň abatlygyna, zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň sanynyň ynanç hatynda, töleg tabşyrygynda ýa-da töleg kwitansiýasynda görkezilen sana, şeýle hem zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň tapgyrynyň we belgileriniň daşky gabynda görkezilen tapgyryna we belgilerine laýyk gelýändigini barlaýar.

51. Bölümde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini iberende Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde tassyklan an ätiýaçlyklary gaýry tarapa goýberiş ýan hatyny resmileşdirýär hem-de Ýuridik şahsda ynandyrylan wezipeli işgäre, Hususy telekeçiniň özüne ýa-da onda işleýän işgäre zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri bilen bilelikde resmileşdirilen ýan hatyny berýär.

52. Etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümlerinde işiň (çalşygyň) wagty gutarandan soň, zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň saklanýan ýörite enjamlaşdyrylan otaglaryň gapysy Bölümde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgär tarapyndan ýapylýar hem-de möhürlenilýär.

VI bap. Zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň, zähmet depderçeleriniň (olaryň içlikleriniň) hasaba alynýan kabul ediş-sarp ediş kitabynyň saklanymagyň amatly şertleri

53. Zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň, şeýle hem Zähmet depderçeleriniň (olaryň içlikleriniň) hasaba alynýan kabul ediş-sarp ediş kitabynyň saklanymagynyň amatly şertleri şu aşakdakylary öz içine alýar:

1) howanyň temperaturasynyň ýa-da çyglylygynyň täsirinden gorap saklamagy üpjün edýän howanyň temperatura hem-de çyglylyk şertleri;

2) ýagtylygyň çenden aşa täsirinden gorap saklamagy üpjün edýän ýagtylyk şertleri;

3) biologiki taýdan zaýalanmagyndan we hapalanmaktan gorap saklamagy üpjün edýän arassaçylyk-gigiýena şertleri;

4) ogurlanmaktan, ýitirmekten, rugsatsyz alyp çykarmaktan gorap saklamagy üpjün edýän gorag şertleri.

54. Zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň, şeýle hem zähmet depderçeleriniň (olaryň içlikleriniň) hasaba alynýan kabul ediş-sarp ediş kitabynyň

saklanýan otaglarynda olaryň uzak möhletli saklanylmagy üçin howanyň temperaturasynyň hem-de çyglylygynyň amatly şertleri döredilýär.

Otaglarda howanyň temperaturasy $+17^{\circ}\text{C}$ -den, $+19^{\circ}\text{C}$ gradusa çenli, otnositel çyglylygy bolsa, 50-55% çenli bolmalydyr.

Howa ýyladyş desgalar bilen utgaşdyrylan howa akdyryjy wentilýasiýa ulgamlarynda howanyň çyglylygynyň we resirkulýasiýasy göz önünde tutulup, howanyň temperaturasy $+17\pm 3^{\circ}\text{C}$, otnositel çyglylygy bolsa, $50\pm 10\%$ -den ybarat bolmalydyr.

55. Zähmet depderçeleriniň we olaryň içlikleriniň, şeýle hem zähmet depderçeleriniň (olaryň içlikleriniň) hasaba alynýan kabul ediş-sarp ediş kitabynyň saklanýan otaglarynda arassaçylyk-gigiýena talaplary berjaý edilmelidir.

VII bap. Jemleýji düzgünler

56. Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligi öz ygtyýarlyklarynyň çäklerinde welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirlikleri hem-de etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümleri tarapyndan şu Düzgünleriň talaplarynyň berjaý edilişine gözegçiligi amala aşyrýar.

57. Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini kabul etmek, hasaba almak, saklamak we ibermek boýunça işleriň guralyşy boýunça Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginiň jogapkär işgärleri, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirlikleriniň hem-de etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümleriniň ýolbaşçylary jogapkärçilik çekýärler.

58. Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini kabul etmek boýunça Ministrliгиň, Müdirliгиň, şeýle hem Bölümiň toparlary jogapkärçilik çekýärler.

59. Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini hasaba almak, saklamak we ibermek boýunça Ministrlikde, Müdirlikde, şeýle hem Bölümde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgärler jogapkärçilik çekýärler.

60. Zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri üçin hasap fakturalaryň, töleg tabşyryklaryň we beýleki resminamalaryň öz wagtynda resmileşdirilmegini we hasaba alynmagyny üpjün etmek, şeýle hem Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginiň býujetden daşary hasabyna geçirilýän pul serişdeleriniň öz wagtynda we doly möçberde gelip gowuşmagyna gözegçiligi amala aşyrmak boýunça Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginiň, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirlikleriniň Buhgalteriýa hasabaty we maliýe bölümleriniň hem-de Bölümlerde maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgärler jogapkärçilik çekýärler.

Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini
taýýarlamagyň, kabul etmegiň, hasaba almagyň,
saklamagyň we ibermegiň Düzgünlerine
1-nji goşundy

**Türkmenistanyň Zähmet we
ilaty durmuş taýdan goramak
Ministrigine**

**Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini edinmek üçin
Ýüztutma**

_____ önümçilik zerurlygy sebäpli
(guramanyň merkezi edarasynyň ady)
_____ (_____) sany zähmet depderçelerini (olaryň
içliklerini)
(san belgisi) (söz aňlatmasy)
bermegiňizi haýyş edýär.

Goşundy:

1. Zähmet depderçeleri (olaryň içlikleri) üçin 20____-nji ýylyň «_____»
aýynyň «_-i» ____-nji töleg tabşyrygyň asyl nusgasy.
2. Zähmet depderçelerini (olaryň içliklerini) almak üçin 20____-nji ýylyň
«_____» aýynyň «_-i» berlen «____» belgili ynanç haty.

_____
_____
_____ (ýolbaşçysynyň, orunbasarynyň wezipesi) (goly) (familiýasy, ady, atasynyň
ady)

Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini
taýýarlamagyň, kabul etmegiň, hasaba almagyň,
saklamagyň we ibermegiň Düzgünlerine
2-nji goşundy

**Türkmenistanyň Zähmet
we ilaty durmuş taýdan
goramak
Ministrigine**

**Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini edinmek üçin
Ýüztutma**

_____ önümçilik zerurlygy sebäpli
(zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirliginiň ady)

_____ (_____) sany zähmet depderçelerini (olaryň içliklerini)
(san belgisi) (söz aňlatmasy)
bermegiňizi haýyş edýär.

Goşundy: Zähmet depderçelerini (olaryň içliklerini) almak üçin 20__-nji ýylyň «_____» aýynyň «__-i» berlen «___» belgili ynanç haty.

_____
_____ (ýolbaşçysynyň, orunbasarynyň wezipesi) (goly) (familiýasy, ady, atasynyň ady)

Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini taýýarlamagyň, kabul etmegiň, hasaba almagyň, saklamagyň we ibermegiň Düzgünlerine
3-nji goşundy

Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirliklerine

Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini edinmek üçin Ýüztutma

_____ önümçilik zerurlygy sebäpli
(zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölüminiň ady)
_____ (_____) sany zähmet depderçelerini (olaryň içliklerini)
(san belgisi) (söz aňlatmasy)
bermegiňizi haýyş edýär.

Goşundy: Zähmet depderçelerini (olaryň içliklerini) almak üçin 20__-nji ýylyň «_____» aýynyň «__-i» berlen «___» belgili ynanç haty.

_____
_____ (ýolbaşçysynyň, orunbasarynyň wezipesi) (goly) (familiýasy, ady, atasynyň ady)

Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini taýýarlamagyň, kabul etmegiň, hasaba almagyň, saklamagyň we ibermegiň Düzgünlerine
4-nji goşundy

**Etraplardaky, etrap hukukly
şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş
bilen üpjünçiligi bölümlerine**

**Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini edinmek üçin
Ýüztutma**

_____ önümçilik zerurlygy sebäpli
(ýuridik şahsyň ady)
_____ (_____) sany zähmet depderçelerini (olaryň içliklerini)
(san belgisi) (söz aňlatmasy)
bermegiňizi haýyş edýär.

Goşundy:

1. Zähmet depderçeleri (olaryň içlikleri) üçin 20__-nji ýylyň «_____»
aýynyň «__-i» ____-nji töleg tabşyrygyň asyl nusgasy.
2. Zähmet depderçelerini (olaryň içliklerini) almak üçin 20__-nji ýylyň
«_____» aýynyň «__-i» berlen «__» belgili ynanç haty.
3. Türkmenistanyň ýuridik şahslarynyň ýeke-täk döwlet sanawyndan
göçürmesi.

_____
_____
_____ (ýolbaşçysynyň, orunbasarynyň wezipesi) (goly) (familiýasy, ady, atasynyň
ady)

Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini
taýýarlamagyň, kabul etmegiň, hasaba almagyň,
saklamagyň we ibermegiň Düzgünlerine
5-nji goşundy

**Etraplardaky, etrap
hukukly şäherlerdäki
zähmet we ilatyň iş bilen
üpjünçiligi bölümlerine**

**Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini edinmek üçin
Ýüztutma**

Men _____ ýaşayan, maňa (meniň
(hususy telekeçiniň ýaşayan ýeriniň salgysy)
hakyna tutma işgärime) _____ 20__-nji ýylyň
(familiýasy, ady, atasynyň ady)
«_____» aýynyň «__-i» «__» belgili

_____
_____ (hasaba alyş şahadatnamasy
esasynda amala aşyrylýan zähmet işi hakyndaky

ýa-da zähmet şertnamasy görkezilýär)
maglumatlary girizmek zerurlygy sebäpli _____ (_____))
sany

(san belgisi) (söz aňlatmasy)
zähmet depderçelerini (olaryň içliklerini) bermegiňizi haýyş edýärim.

Şeýle hem, maglumat hökmünde habar berýärim, ýagny men _____
_____ hususy telekeçi hökmünde hasapda durýaryn.
(salgyt edarasynyň ady)

Goşundy:

1. Zähmet depderçeleri (olaryň içlikleri) üçin 20__-nji ýylyň «_____»
aýynyň «__-i» ____-nji töleg tabşyrygyň asyl nusgasy.

2. Zähmet depderçelerini (olaryň içliklerini) almak üçin 20__-nji ýylyň
«_____» aýynyň «__-i» berlen «__» belgili ynanç haty.

3. Hususy telekeçiniň hem-de onuň hakyna tutma işgäriniň şahsyýetini
kepillendirýän resminamanyň nusgasy.

4. Hususy telekeçi bilen baglaşylan hem-de degişli salgyt edarasy tarapyndan
bellige alnan zähmet şertnamasynyň göçürmesi.

5. Hususy telekeçiniň bellige alyş şahadatnamasynyň we patentiniň
göçürmesi.

6. Öň hiç ýerde işlemändigini kepillendirýän güwänama.

_____
_____
_____
_____
_____ (ýolbaşçysynyň, orunbasarynyň wezipesi) (goly) (familiýasy, ady, atasynyň
ady)

Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini
taýýarlamagyň, kabul etmegiň, hasaba almagyň,
saklamagyň we ibermegiň Düzgünlerine
6-njy goşundy

**Etraplardaky, etrap
hukukly şäherlerdäki zähmet
we ilatyň iş bilen üpjünçiligi
bölümlerine**

**Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini edinmek üçin
Ýüztutma**

Men _____ ýaşayan, maňa (meniň
_____ (fiziki şahsyň ýaşayan ýeriniň salgysy)
hakyna tutma işgärime) _____ 20__-nji ýylyň
_____ (familiýasy, ady, atasynyň ady)
«_____» aýynyň «__-i» «__» belgili _____

(zähmet şertnamasy görkezilýär)

esasynda amala aşyrylýan zähmet işi hakyndaky maglumatlary girizmek zerurlygy

sebäpli _____ (_____) sany zähmet depderçelerini (olaryň _____
(san belgisi) (söz aňlatmasy)

içliklerini) bermegiňizi haýyş edýärim.

Şeýle hem, maglumat hökmünde habar berýärim, ýagny men _____
_____ iş beriji – fiziki şahs hökmünde hasapda durýaryn.

(salgyt edarasynyň ady)

Goşundy: 1. Zähmet depderçeleri (olaryň içlikleri) üçin 20__-nji ýylyň «_____» aýynyň «__-i» _____-nji töleg kwitansiýasynyň asyl nusgasy.

2. Fiziki şahsyň hem-de onuň işgäriniň şahsyýetini kepillendirýän resminamalaryň nusgasy.

3. Fiziki şahs bilen baglaşylan hem-de degişli salgyt edarasy tarapyndan bellige alnan zähmet şertnamasynyň göçürmesi.

4. Öň hiç ýerde işlemändigini kepillendirýän güwänama.

_____
_____
_____ (ýolbaşçysynyň, orunbasarynyň wezipesi) (goly) (familiýasy, ady, atasynyň ady)

Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini taýýarlamagyň, kabul etmegiň, hasaba almagyň, saklamagyň we ibermegiň Düzgünlerine
7-nji goşundy

Türkmen döwlet neşirýat gullugynyň edarasyna

Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini taýýarlatmak üçin Buýurma

Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligi, önümçilik zerurlygy sebäpli _____ – den, _____ – e çenli
(tapgyry we belgisi) (tapgyry we belgisi)

_____ (_____) sany zähmet depderçelerini (olaryň içliklerini)

(san belgisi) (söz aňlatmasy)

20__-nji ýylyň «_____» aýynyň «__-i» çenli çap edip bermegiňizi haýyş edýär.

_____
_____
_____ (ýolbaşçysynyň, orunbasarynyň wezipesi) (goly) (familiýasy, ady, atasynyň ady)

Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini taýýarlamagyň, kabul etmegiň, hasaba almagyň,

TASSYKLAÝARYN

(Degişli edaranyň ady we onuň

ýolbaşçysynyň wezipesi)

(goly we möhüri) (familiýasy, ady, atasynyň
ady)

«__» _____ 20__ ý.

Zähmet deperçelerini we olaryň içliklerini hasapdan aýyrmak hakynda Delilnama

Delilnamanyň düzülen senesi: «__» _____ 20__ ý.

HSUK kody:	HGG kody:	EG kody:	DEBU kody:	EEÝB kody:

(Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliğiniň, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň

iş bilen üpjünçiligi müdirlikleriniň, etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümleriniň

guramanyň merkezi edarasynyň ýa-da ýuridik şahsyň ady)

Şahsy salgyt belgisi:

(maddy jogapkärçiligi ýüklenen işgäriň familiýasy, ady, atasynyň ady we onuň eýeleýän wezipesi)

Debet hasaby:

Kredit hasaby:

2018-nji ýylyň

(degişli edaranyň ady we onuň ýolbaşçysynyň wezipesi)

«__» _____ çykan «__» belgili buýrugy (tabşyrygy) bilen tassyklanan

(hemişelik hereket edýän toparyň agzalarynyň familiýasy, ady, atasynyň ady. we

_____ düzümindäki

olaryň eýeleýän wezipeleri)

hemişelik hereket edýän topar 20__-nji(y) ýylyň «__» _____ 20__-nji(y) ýylyň «__»

_____ aralygynda şu aşakdakylaryň hasapdan aýrylmaga degişlidigi hakyndaky Delilnamany düzdüler:

Zähmet deperçeleriniň (olaryň içlikleriniň)		Hasapdan aýyrmagyň sebäpleri	Ýok etmegiň (ýakmagyň) senesi
tapgyry	belgisi		
1	2	3	4

Toparyň ýolbaşçysy:	_____	_____	_____
	(wezipesi)	(goly)	(famiýasy, ady, atasynyň ady)
Toparyň agzalary:	_____	_____	_____
	(wezipesi)	(goly)	(famiýasy, ady, atasynyň ady)
	_____	_____	_____
	(wezipesi)	(goly)	(famiýasy, ady, atasynyň ady)

«___» _____ 20___ ý.

Türkmenistanyň Zähmet we ilaty
durmuş taýdan goramak ministriniň
2018-nji ýylyň «18» sentýabryndaky
çykaran «113-Ö» belgili buýrugy bilen
tassyklanyldy

**Ýuridiki şahs bolup durmaýan telekeçileriň, olarda we öý hojalygyny
alyp barmak boýunça şahsy hyzmat we kömek etmek maksady bilen işgärler
bilen zähmet gatnaşyklaryna girýän fiziki şahslarda zähmet şertnamasy
esasynda işleýän işgärleriň zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini
resmileşdirmek hem-de ýöretmek boýunça
Gözükdiriji**

I bab. Umumy düzgünler

1. Şu Ýuridiki şahs bolup durmaýan telekeçileriň, olarda we öý hojalygyny alyp barmak boýunça şahsy hyzmat we kömek etmek maksady bilen işgärler bilen zähmet gatnaşyklaryna girýän fiziki şahslarda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgärleriň zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini resmileşdirmek hem-de ýöretmek boýunça Gözükdiriji (mundan beýläk – Gözükdiriji) Türkmenistanyň Zähmet kodeksiniň 30-njy maddasyna we Türkmenistanyň Prezidentiniň 2017-nji ýylyň 8-nji dekabrynda çykaran 501-nji karary bilen tassyklanan Zähmet depderçelerini bermegiň, ýöretmegiň we saklamagyň Tertibine laýyklykda işlenip taýýarlanylady hem-de Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginiň (mundan beýläk – Ministrlik) welaýatlardaky we Aşgabat şäherindäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirlikleriniň (mundan beýläk – Müdirlik) garamagyndaky etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümleri (mundan beýläk – Bölüm) tarapyndan ýuridiki şahs bolup durmaýan telekeçileriň, olarda we öý hojalygyny alyp barmak boýunça şahsy hyzmat we kömek etmek maksady bilen işgärler bilen zähmet gatnaşyklaryna girýän fiziki şahslarda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgärleriň zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini ýöretmegiň tertibini belleýär.

2. Şu Gözükdirijide ulanylýan düşünjeler Türkmenistanyň Zähmet kodeksinde, Türkmenistanyň Ilaty durmuş taýdan goramak hakynda kodeksinde, «Salgytlar hakynda» Türkmenistanyň bitewi kanunynda, «Telekeçilik işi hakynda» Türkmenistanyň kanunynda kesgitlenen manylarda ulanylýar.

3. Şu Gözükdiriji ýuridiki şahsy döretmezden telekeçilik işini amala aşyran, Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde hususy telekeçi hökmünde bellige alnan fiziki şahslar (mundan beýläk – hususy telekeçi) we öý hojalygyny alyp barmak boýunça şahsy hyzmat we kömek etmek maksady bilen işgärler bilen zähmet gatnaşyklaryna girýän hususy telekeçi bolup durmaýan fiziki şahslar (mundan beýläk – fiziki şahs) babatynda ulanylýar.

4. Zähmet depderçesi işgäriň zähmet işi hakyndaky esasy resminamadyr we onuň esasy iş ýeri boýunça döwlet dilinde ýöredilýär. İşgär ilkinji gezek işe kabul edilende zähmet depderçesi bir hepde möhletden gijä galman, işgäriň özüniň gatnaşmagynda resmileşdirilýär.

5. Bölüm hususy telekeçi bolup durýan iş berijileriň özi üçin berlen zähmet depderçelerini resmileşdirmek, şol sanda hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgärleriň zähmet işi hakyndaky maglumatlary, olaryň zähmet depderçelerine girizmek işini Türkmenistanyň Prezidentiniň 2017-nji ýylyň 8-nji dekabrynda çykaran 501-nji karary bilen tassyklanan Zähmet depderçelerini bermegiň, ýöretmegiň we saklamagyň Tertibine laýyklykda hem-de şu Gözükdirijide bellenen tertibi gollanmak bilen amala aşyýar.

6. Bölüm hususy telekeçiniň özüniň zähmet depderçesini we fiziki şahsda işleýän işgäriň zähmet depderçesini saklaýar.

II bab. Zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini bermek

7. Zähmet depderçeleri we olaryň içlikleri hususy telekeçä, hususy telekeçide we fiziki şahsda işleýän işgärlere Bölüm tarapyndan berilýär.

8. Bölüm tarapyndan zähmet depderçeleri salgyt edarasynda hususy telekeçi hökmünde döwlet belligine alnandan soň baş günden köp işlän hususy telekeçi, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgärler üçin ýöredilýär.

9. Bölüm tarapyndan hususy telekeçiniň, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgärleriň işi hakyndaky maglumatlary şu aşakdaky şertlerde ýazylýar:

1) hususy telekeçi üçin ony hususy telekeçi hökmünde döwlet belligine alan, onuň işgärleri üçin bolsa, salgyt ýumuşçysy bolup durýan iş berijiniň üsti bilen salgyt töleýji hökmünde hasaba alan salgyt edarasynyň ýerleşýän ýeri;

2) fiziki şahsda işleýän işgärleriň, fiziki şahsyň ýaşaýan ýeri ýa-da Türkmenistanyň çäklerinde alyp barýan iş ýeri, olara degişli emläkleriň ýerleşýän ýeri boýunça salgyt edaralarynda salgyt töleýji hökmünde hasaba alan salgyt edarasynyň ýerleşýän ýeri.

10. Hususy telekeçiniň, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgärleriň zähmet depderçesindeki we onuň içligindäki ýazgylar, hususy telekeçiniň ýa-da fiziki şahsyň beren resminamalary esasynda Bölüm tarapyndan ýazylýar.

11. Hususy telekeçiniň, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgärleriň zähmet depderçelerini ýöretmeklik Bölümiň

başlygynyň buýrugy bilen Bölümiň zähmet bölümçesiniň jogapkär işgäriniň üstüne ýüklenilýär. Ýazgylar bellenen tertipde Bölümiň ýolbaşçysynyň (onuň ygtyýarly wekiliniň) goly we Bölümiň möhüri bilen tassyklanylýar.

12. Hususy telekeçilik işini ýuridiki taraplarda iş bilen utgaşdyryp alyp barýan adamlaryň zähmet depderçesi diňe olaryň esasy iş ýeri boýunça ýöredilýär. Görkezilenler hususy telekeçide işleýän işgärlere hem degişlidir.

III bap. Zähmet depderçeleriniň doldurylyşy

13. Hususy telekeçiniň, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgäriň zähmet depderçesi we onuň içligi Bölüm tarapyndan ýöredilýär.

14. Zähmet depderçesi ilkinji gezek degişli Bölümiň jogapkär işgäri tarapyndan hususy telekeçiniň (hususy telekeçä döwlet belligine alnandygy baradaky şahadatnama berlenden soň bir hepde möhletden gijä galyňman), hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda işleýän işgäriň (işe alnandan soň bir hepde möhletden gijä galyňman) bolmagynda doldurylýar.

15. Hususy telekeçiniň, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgärleriň zähmet depderçelerine şu maglumatlar ýazylýar:

1) hususy telekeçiniň, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgäriň familiýasy, ady, atasynyň ady, doglan senesi, bilimi, käri, hünäri, hökmany pensiýa ätiýaçlandyrmasy ulgamyndaky şahsy hasaba alnyş belgisi, meýletin pensiýa ätiýaçlandyrmasy ulgamyndaky şahsy hasaba alnyş belgisi, zähmet depderçesiniň resmileşdirilen senesi, zähmet depderçesiniň eýesiniň goly, zähmet depderçesini (onuň içligini) resmileşdiren Bölümiň ýolbaşçysynyň (onuň ygtyýarly wekiliniň) familiýasy, ady, atasynyň ady, wezipesi, goly, möhüri;

2) hususy telekeçiniň işi hakynda, onuň hususy telekeçi hökmünde döwlet belligine alynmagy hem-de hususy telekeçilik işiniň bes edilmegi;

3) hususy telekeçide zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgäriň işi hakynda, onuň salgyt edarasy tarapyndan hasaba alnan zähmet şertnamasynyň esasynda işe kabul edilmegi, başga işe geçirilmegi, işden boşadylmagy;

4) fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgäriň işi hakynda, onuň işe kabul edilmegi we işden boşadylmagy;

5) hususy telekeçiniň, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgäriň sylaglanmagy we höweslendirilmegi hakynda, onuň ordenler we medallar bilen sylaglanmagy, hormatly atlaryň dakylmagy, işde gazanylan üstünlikler üçin ulanylýan höweslendirmeler, şeýle hem kanunçylyga laýyklykda beýleki höweslendirmeler.

16. Hususy telekeçiniň we onuň zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgäriniň zähmet depderçesindeki iş hakyndaky we beýleki ýazgylar salgyt edarasynda döwlet belligine alnan hususy telekeçiniň bellige alyş şahadatnamasynyň, hususy telekeçi bilen işgäriň arasynda baglaşylan zähmet şertnamasynyň, kazyýetiň çözgüdiň we şuna meňzeşleriň esasynda ýazylýar.

17. Hususy telekeçiniň öz işini bes etmegi baradaky ýazgy onuň zähmet depderçesine salgyt edarasyna telekeçilik işi bes etmek hakyndaky arzasyny beren günü ýazylmalydyr, işgäri işden boşatmak hakyndaky ýazgylar bolsa, işgäriň zähmet depderçesine işden boşadylan günü ýazylmaly we hususy telekeçiniň buýrugyna (görkezmesine) laýyk gelmelidir.

18. Eger hususy telekeçi telekeçilik işinde haýsy hem bolsa bir sebäbe görä arakesme eden bolsa, şol arakesme onuň zähmet depderçesinde hökman görkezilmelidir. Bu ýazga hususy telekeçi tarapyndan salgyt edarasyna ýazan arzasy, salgyt edarasy ýa-da beýleki döwlet edaralary tarapyndan geçirilýän barlaglaryň resminamalary esas bolup biler.

19. Sene ýazgylary arap sanlarynda (sene we aý iki belgili san bilen) ýazylýar. Ýazgylar gök ýa-da melewşe reňklerde takyk we arassa ýazylýar. Zähmet depderçesine ýazgylar ýazylanda gysgaltmalara ýol berilmeýär.

20. Bölüm tarapyndan bellenen jogapkär işgär zähmet depderçesine (içligine) ýazylan her bir ýazgy bilen şol zähmet depderçäniň (içliginiň) eýesini Zähmet depderçeleriniň (olaryň içlikleriniň) hasaba alynýan kitabynda gol çekdirip tanyş etmäge borçludur.

21. İşgäri işe kabul etmek baradaky zähmet şertnamanyň bir nusgasy, ony işe kabul eden hususy telekeçiniň şahsy işinde çatylyp goýulýar.

22. Bölümiň jogapkär işgäri zerurlyk ýüze çykan halatynda hususy telekeçiniň, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgärleriň haýyşy boýunça olaryň zähmet depderçelerine ýazylan maglumatlaryň güwä geçilen göçürmelerini bermäge borçludur.

23. Zähmet depderçesindeki maglumatlarda nädogry ýa-da nätakyk ýazgylar ýüze çykarylanda olary degişli ýazgyny ýazan Bölüm düzedýär.

24. Eger-de nädogry ýa-da nätakyk ýazgylary ýazan iş beriji tarap ýatyrylan bolsa, onda düzediş onuň tabynlygy boýunça ýokarda durýan edara ýa-da gurama, ol hem ýok bolsa, Bölüm tarapyndan girizilýär.

25. İş baradaky maglumatlara düzedişler buýrugyň asyl nusgasy, olar ýitirilen halatynda bolsa, işgäriň şol iş berijidäki iş hakyndaky beýleki resminamalar (işgäriň zähmet işine degişli resmi arhiw namalary, şahsy kartoçka, hasaplaşyk wedomosty, zähmet haky boýunça şahsy hasap we beýlekiler) esasynda ýazylýar we Bölümiň möhüri bilen tassyklanýar.

Nätakyk ýa-da nädogry ýazgylar düzedilen ýagdaýynda, ozal ýazylan ýazgylaryň üstünden çyzylmaýar.

Şaýatlaryň görkezmeleri ozal ýazylan ýazgylary düzetmek üçin esas bolup bilmez.

Işin dowamynda işgäre täze hünär derejesi berlen, ol başga wezipä bellenen ýa-da wezipesinden boşadylan ýagdaýlarynda, zähmet depderçesine bu barada degişli ýazgylar ýazylýar.

IV bap. İşgär hakyndaky maglumatlary ýazmak

26. Hususy telekeçi hökmünde ilkinji gezek döwlet belligine alnan we ozal işlemedik hususy telekeçiniň, hususy telekeçi ýa-da fiziki şahs bilen ilkinji gezek

zähmet şertnamasyny baglaşýan we ozal işlemedik adamlaryň zähmet depderçesine, olar hakyndaky maglumatlar zähmet depderçesiniň birinji (baş) sahypasynda ýazylýar.

27. Zähmet depderçesiniň birinji (baş) sahypasynda hususy telekeçiniň, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgäriň familiýasy, ady, atasynyň ady (adyny we atasynyň adyny gysgaltman ýa-da baş harplary bilen çalşyрман dolulygyna ýazylýar) we doglan senesi pasportyň ýa-da şahsyýeti tassyklaýan beýleki resminamanyň esasynda ýazylýar.

Familiýasynyň, adynyň, atasynyň adynyň, doglan senesiniň, biliminiň üýtgemegi baradaky maglumatlar zähmet depderçesine degişli resminamalaryň (pasportyň ýa-da şahsyýetini tassyklaýan beýleki resminamanyň, şahsyýetnamanyň, bilimi hakyndaky şahadatnamanyň we beýlekileriň) esasynda şol resminamalaryň belgisine we berlen senesine salgylanyp ýazylýar.

Şu görkezilen üýtgetmeler zähmet depderçesiniň birinji (baş) sahypasynda geçirilýär. Hususy telekeçiniň, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda işleýän işgäriň ozalky familiýasynyň, adynyň ýa-da atasynyň adynyň, doglan senesiniň üstünden bir çyzyk çekilýär we täze maglumatlar ýazylýar.

28. Hususy telekeçiniň, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgäriň zähmet depderçesiniň birinji (baş) sahypasyndaky resmileşdirilen senesi görkezilenden soň, şol ýazgylar bilen zähmet depderçesiniň eýesi tanyşdyrylýar we gol çekdirilýär hem-de zähmet depderçesini resmileşdiren Bölümiň ýolbaşçysynyň (onuň ygtyýarly wekiliniň) goly we möhüri bilen tassyklanýar.

V bap. Iş hakyndaky maglumatlaryny ýazmak

29. Bölüm hususy telekeçiniň, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgäriň iş hakyndaky maglumatlary şu Gözükdirijide görkezilen tertibi berjaý etmek bilen ýazýar.

30. Bölüm tarapyndan hususy telekeçiniň, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda işleýän işgäriň zähmet depderçesine we onuň içligine şu aşakdaky maglumatlar ýazylýar:

1) birinji sütünde ýazgynyň tertip belgisi;

2) ikinji sütünde (sene we aý iki belgili, ýyl bolsa dört belgili san bilen) hususy telekeçi hökmünde döwlet belligine alnan hususy telekeçiniň bellige alyş şahadatnamasynyň berlen ýa-da ýatyrylan senesi, onuň hususy telekeçi hökmünde öz işini wagtlaýyn togtadyan senesi, işgäriň hususy telekeçi ýa-da fiziki şahs bilen zähmet şertnamasyny baglaşan ýa-da ýatyrylan senesi, onuň başga işe geçirilmeginiň senesi;

3) üçünji sütünde sözbaşy görnüşinde hususy telekeçiniň ýa-da fiziki şahsyň doly ady (ady üýtgän ýagdaýynda, täze ady we üýtgän senesi), hususy telekeçiniň bellige alyş şahadatnamasynyň belgisi we berlen senesi, onuň şahsy salgyt belgisi ýazylýar. Soňra işgäriň işe kabul edilmegi, başga işe geçirilmegi we işden boşadylmagy baradaky ýazgylar hususy telekeçi ýa-da fiziki şahs bilen baglaşylan zähmet şertnamasy (buýrugy) esasynda Türkmenistanyň Zähmet kodeksiniň

maddasyna, bölegine we bendine hem-de Türkmenistanyň beýleki kadalaşdyryjy hukuk namalaryna salgylanmak bilen ýazylýar. Işgäriň wezipesiniň ýa-da hünäriniň atlandyrylyşy «Türkmenistanyň işçileriniň hünärleriniň we gullukçylarynyň wezipeleriniň döwlet klassifikatoryna» laýyk gelmelidir.

4) dördünji sütünde ýazga esas bolan resminamalar (buýrugyň senesi we belgisi) ýazylýar.

31. Hususy telekeçi hökmünde işe başlaýan adamlaryň iş hakyndaky maglumatlary şu aşakdaky görnüşde ýazylýar:

1) zähmet depderçesiniň üçünji sütüninde hususy telekeçiniň döwlet bellige alyş şahadatnamasynyň belgisi we berlin senesi, onuň şahsy salgyt belgisi hususy telekeçiniň familiýasyny, adyny we atasynyň adyny goşmak bilen şu görnüşde ýazylýar: «_____ 20__-nj_ ýylyň __-nj_

(familiýasy, ady, atasynyň ady)

_____berlen _____ belgili bellige alyş şahadatnamasy esasynda hususy telekeçi – fiziki şahs diýlip hasaba alyndy we _____ belgili şahsy salgyt belgisi berildi.».

2) işe başlan hususy telekeçiniň zähmet depderçesiniň ýazgylaryna esas bolup durýan resminama, degişli salgyt edarasy tarapyndan bellige alyş şahadatnamasy hasaplanylýar we dördünji sütünde şu görnüşde ýazgy ýazylýar: «_____ boýunça salgyt edarasynyň

(etrabyň, etrap hukukly şäheriň ady)

20__-nj_ ýylyň __-nj_ _____ beren _____ belgili bellige alyş şahadatnamasy.».

3) eger hususy telekeçiniň işleýän döwrüniň dowamynda salgyt edarasynyň ady üýtgän bolsa, onda bu barada zähmet depderçesiniň 4-nji sütünde aýratyn setirde salgyt edarasynyň adynyň üýtgedilmeginiň esaslandyrmasy – buýruk (perman, karar), onuň senesi we belgisi ýazylýar. Soňra, şu görnüşdäki ýazgy bilen üsti ýetirilýär: «_____ boýunça salgyt edarasy 20__-nj_ ýylyň __-nj_ _____

(edaranyň öňki ady)

başlap «_____ boýunça salgyt edarasy diýip üýtgedildi.».

(edaranyň soňky ady)

4) ozal işlemedik hem-de hususy telekeçi hökmünde ilkinji gezek döwlet belligine alnan hususy telekeçiniň zähmet depderçesinde ilkinji işi baradaky ýazgynyň önünden «Zähmet depderçesi ilkinji gezek açylýar.» diýen ýazgy ýazylýar.

32. Hususy telekeçide işleýän işgäriň iş hakyndaky maglumaty şu aşakdaky görnüşde ýazylýar:

1) zähmet depderçesiniň üçünji sütüninde iş beriji hökmünde çykyş edýän hususy telekeçiniň bellige alyş şahadatnamasynyň belgisi we berlin senesi, onuň şahsy salgyt belgisi hususy telekeçiniň familiýasyny, adyny we atasynyň adyny goşmak bilen şu görnüşde ýazylýar: «_____

(familiýasy, ady, atasynyň ady)

20__-nj_ ýylyň __-nj_ _____ berlen _____ belgili bellige alyş şahadatnamasy esasynda hususy telekeçi – fiziki şahs diýlip hasaba alyndy we _____ belgili şahsy salgyt belgisi berildi.».

2) hususy telekeçi barada maglumatlar ýazylandan soň, işgäriň zähmet depderçesiniň üçünji sütüninde degişli salgyt edarasy tarapyndan döwlet bellige alnan zähmet şertnamasynyň esasynda onuň iş hakyndaky maglumaty şu görnüşde ýazylýar: «20__-nj_ ýylyň __-nj_ _____ belgili zähmet şertnamasy esasynda _____ wezipesine işe kabul edildi.».

(wezipäniň, käriň, işiň, hünäriň ady)

3) eger işgär şol bir hususy telekeçide başga işe geçirilende, onuň zähmet depderçesiniň üçünji sütünde iş hakyndaky maglumaty şu görnüşde ýazylýar: «_____ wezipesine geçirildi.».

(wezipäniň, käriň, işiň, hünäriň ady)

4) hususy telekeçide işe başlan ýa-da şol bir hususy telekeçide başga işe geçirilen işgäriň zähmet depderçesiniň ýazgylaryna esas bolup durýan resminama, hususy telekeçiniň işgäri işe kabul etmek ýa-da başga işe geçirmek baradaky buýrugy hasaplanylýar we dördünji sütünde şu görnüşde ýazgy ýazylýar: «20__-nj_ ýylyň __-nj_ _____ belgili buýruk.».

5) ozal işlemedik hem-de hususy telekeçi bilen ilkinji gezek zähmet şertnamasyny baglaşýan işgäriň zähmet depderçesinde ilkinji işi baradaky ýazgynyň önünden «Zähmet şertnamasy ilkinji gezek baglaşylýar.» diýen ýazgy ýazylýar.

33. Fiziki şahsda işleýän işgäriň iş hakyndaky maglumaty şu aşakdaky görnüşde ýazylýar:

1) zähmet depderçesiniň üçünji sütünde iş beriji hökmünde çykyş edýän fiziki şahsyň familiýasyna, adyna, atasynyň adyna onuň şahsyýetini kepillendirýän resminamanyň tapgyryny, belgisini, berlen senesini, berlen ýerini goşmak bilen şu görnüşde ýazylýar: «_____ belgili _____»

(familiýasy, ady, atasynyň ady) (tapgyry we belgisi) (resminamanyň görnüşi)

20__-nj_ ýylyň __-nj_ _____ tarapyndan berildi.».

(berlen ýeri)

2) fiziki şahs barada maglumatlar ýazylandan soň, işgäriň zähmet depderçesiniň üçünji sütüninde degişli salgyt edarasy tarapyndan bellige alnan zähmet şertnamasynyň esasynda onuň iş hakyndaky maglumaty şu görnüşde ýazylýar: «20__-nj_ ýylyň __-nj_ _____ belgili zähmet şertnamasy esasynda _____ wezipesine işe kabul edildi.».

(wezipäniň, käriň, işiň, hünäriň ady)

3) fiziki şahsda işe başlan işgäriň zähmet depderçesiniň ýazgylaryna esas bolup durýan resminama, işgär bilen fiziki şahsyň arasynda baglaşylan zähmet şertnamasy hasaplanylýar we dördünji sütünde şu görnüşde ýazgy ýazylýar: «20__-nj_ ýylyň __-nj_ _____ belgili zähmet şertnamasy.».

4) ozal işlemedik hem-de fiziki şahs bilen ilkinji gezek zähmet şertnamasyny baglaşan işgäriň zähmet depderçesinde ilkinji işi baradaky ýazgynyň öňünden «Zähmet şertnamasy ilkinji gezek baglaşylýar.» diýen ýazgy ýazylýar.

34. Kanuny güýje giren kazyýetiň çözgüdi bikanun iş kesilendigi sebäpli işden (wezipeden) boşadylan adamlaryň zähmet depderçelerine ýazylan degişli ýazgylary hakyky däl diýip ykrar etmek, şeýle hem telekeçilik işi bilen meşgullanmak hukugyndan mahrum edilen adamlaryň zähmet depderçelerine degişli ýazgylary ýazmak üçin esas bolup durýar.

35. Hususy telekeçiniň, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgäriň zähmet depderçesiniň iş hakyndaky maglumatlaryna üýtgetme girizmek zerurlygy ýüze çykan ýagdaýynda, üçünji sütünde «____ - nj_ belgili ýazgy hakyky däldir.» diýen ýazgy ýazylyp, soňra dogry ýazgy ýazylýar. Soňky dogry ýazga esas bolan buýrugyň, resminamanyň senesi we belgisi zähmet depderçesiniň dördünji sütünde ýazylýar.

36. Zähmet jedellerine seretmek boýunça edara (ýa-da topar) tarapyndan işgäriň işden bikanun boşadylandygy ýa-da başga işe bikanun geçirilendigi kesgitlenen ýagdaýynda, öňki işine dikeldilen ýa-da işden boşadylmagynyň sebäbi üýtgedilen ýagdaýynda, olar baradaky ýazgylar şular ýaly tertipde girizilýär, ýagny:

1) «____ belgili ýazgy hakyky däldir, öňki işine dikeldildi.»

2) «____ belgili ýazgy hakyky däldir, işden _____ (täze sebäp görkezilýär) boşadyldy» diýlip ýazylýar.

Şeýle ýagdaýlarda dördünji sütünde işe dikeltmek ýa-da işden boşadylmagynyň sebäbini üýtgetmek hakyndaky buýruga, resminama salgylanlyýar.

VI bap. Sylaglanmalar we höweslendirmeler hakyndaky maglumatlaryny ýazmak

37. Zähmet depderçesiniň «Sylaglanmalar hakyndaky maglumatlar» bölümüne döwlet sylaglary hem-de beýleki sylaglar bilen sylaglanandygy baradaky, şeýle hem döwlet hem-de halkara baýraklarynyň berilendigi hakyndaky maglumatlar, olaryň esasyňy görkezmek bilen ýazylýar.

Sylaglardan mahrum edilen halatynda zähmet depderçesine esasyňy görkezmek bilen degişli ýazgy ýazylýar.

38. Zähmet depderçesiniň «Höweslendirmeler hakyndaky maglumatlar» bölümünde Türkmenistanyň zähmet kanunçylygyna, köpçülikleýin şertnama (ylalaşyga), zähmet şertnamasyna laýyklykda işgäre berlen höweslendirmeler hakyndaky maglumatlar ýazylýar.

Zähmet depderçesine zähmete hak tölemegiň tertibinde göz öňünde tutulan ýa-da yzygiderli tölenilýän höweslendirmeler ýazyлмаýar.

39. Sylaglanmalar we höweslendirmeler hakyndaky maglumatlar hususy telekeçiniň, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgäriň zähmet depderçesiniň degişli bölümlerine şu tertipde ýazylýar:

1) üçünji sütünde sözbaşy görnüşinde iş berijiniň ady;

- 2) birinji sütünde ýazgynyň tertip belgisi;
- 3) ikinji sütünde sylaglanmanyň we höweslendirmäniň senesi;
- 4) üçünji sütünde sylagyň görnüşi we kim tarapyndan sylaglanandygy, döwlet hem-de halkara baýragynyň berlendigi we (ýa-da) höweslendirilendigi, nähili üstünlikler üçin berlendigi;
- 5) dördünji sütünde ýazgynyň esasy.

40. Hususy telekeçiniň, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgäriň sylaglanmalar we höweslendirmeler hakyndaky maglumatlary ýazylanda zähmet depderçesiniň üçünji sütüninde sözbaşy görnüşinde iş berijiniň ady şu aşakdaky görnüşde ýazylýar:

1) hususy telekeçiniň ýa-da hususy telekeçide zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgäriň zähmet depderçesiniň üçünji sütüninde, hususy telekeçiniň bellige alyş şahadatnamasynyň belgisi we berlen senesi, onuň şahsy salgyt belgisi hususy telekeçiniň familiýasyny, adyny we atasynyň adyny goşmak bilen şu görnüşde ýazylýar: «_____ 20__-nj_ ýylyň __-nj_

_____ (familiýasy, ady, atasynyň ady)

berlen _____ belgili bellige alyş şahadatnamasy esasynda hususy telekeçi – fiziki şahs diýilip hasaba alyndy we _____ belgili şahsy salgyt belgisi berildi.».

2) fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgäriň zähmet depderçesiniň üçünji sütüninde, fiziki şahsyň familiýasyna, adyna, atasynyň adyna onuň şahsyýetini tassyklaýan resminamanyň tapgyryny, belgisini, berlen senesini, berlen ýerini goşmak bilen şu görnüşde ýazylýar: «_____

_____ (familiýasy, ady, atasynyň ady

_____ belgili _____ 20__-nj_ ýylyň __-nj_ _____

_____ (tapgyryny we belgisi)

_____ (resminamanyň görnüşi)

_____ tarapyndan berildi.».

VII bap. İşden boşadylmagy barada zähmet depderçesine ýazgy ýazmak

41. Hususy telekeçiniň telekeçilik işini bes edýändigine, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgäriň işden boşadylýandygy hakyndaky ýazgylar zähmet depderçesiniň iş hakyndaky maglumatynda Türkmenistanyň Zähmet kodeksiniň degişli maddasyna, bölegine we bendine hem-de Türkmenistanyň beýleki kadalaşdyryjy hukuk namalaryna salgylanmak bilen ýazylýar.

42. «Telekeçilik işi hakynda» Türkmenistanyň kanunynyň 11-nji maddasyna laýyklykda telekeçilik işi eýesiniň ýa-da kazyýetiň çözgüdi boýunça bes edilýär.

43. Hususy telekeçiniň beren ýazmaça arzasy esasynda ýa-da hereket edýän kanunçylykda görkezilen başga sebäplere görä onuň telekeçilik işini bes eden we bellige alyş şahadatnamasyny salgyt edarasyna gaýtaryp beren ýagdaýynda, onuň

zähmet depderçesine şeýle ýazgy ýazylýar: «Hususy telekeçilik işi

---

— (esas bolup _urian arzasynyň ýa-da başga resmi namanyň ady we senesi, kazyýetiň ady we kazyýetiň çözgüdiniň

---

belligi we senesi ýa-da «Telekeçilik işi baradaky» Türkmenistanyň kanunynyň 11-nji maddasyndaky ýagdaýlar) esasynda «___» ýylyň _____ aýynyň «___» bes edildi»

44. Hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgär işden boşadylanda onuň zähmet depderçesiniň iş hakyndaky maglumatynda şu görnüşde ýazgy ýazylýar: «Türkmenistanyň Zähmet kodeksiniň __-nj_ maddasynyň __-nj_ böleginiň __-nj_ bendine laýyklykda _____ işden boşadyldy.» (işden boşadylmagynyň sebäbi)

45. Zähmet şertnamasy taraplaryň erkine bagly bolmadyk ýagdaýlar boýunça bes edilen ýagdaýynda, zähmet depderçesine ýazgy şol sebäpler görkezilip, şu görnüşde ýazylýar: «Türkmenistanyň Zähmet kodeksiniň __-nj_ maddasynyň __-nj_ böleginiň __-nj_ bendine laýyklykda _____ (işden boşadylmagynyň sebäbi) işden boşadyldy.»

46. İşgäriň razylygy bilen iş berijileriň arasyndaky ylalaşyk boýunça ol başga kärhana işe geçirilende iş hakyndaky ýazgylaryň üçünji sütüninde şol ylalaşyga salgylanylýp, şu görnüşde ýazgy ýazylýar: «Türkmenistanyň Zähmet kodeksiniň __-nj_ maddasynyň __-nj_ böleginiň __-nj_ bendine laýyklykda işgäriň razylygy bilen, _____ (täze iş berijiniň ady) edaranyň 20__-nji ýylyň __-nj_ _____ ylalaşyk haty esasynda başga işe geçirilmegi sebäpli işden boşadyldy.»

47. Saýlawly wezipä saýlanylan ýagdaýynda iş hakyndaky ýazgylaryň üçünji sütüninde şu görnüşde ýazgy ýazylýar: «Türkmenistanyň Zähmet kodeksiniň __-nj_ maddasynyň __-nj_ böleginiň __-nj_ bendine laýyklykda _____ (edaranyň ady) saýlawly wezipä saýlanylmagy sebäpli işden boşadyldy.»

48. İşgärleriň sanynyň ýa-da wezipe sanawynyň gysgaldylmagy sebäpli, şol sanda önümçiligiň tehnologiýasyndaky, zähmeti guramadaky üýtgetmeler, işleriň möçberleriniň gysgaldylmagy, işleriň häsiýetiniň üýtgedilmegi bilen baglanyşykly zähmet şertnamasy bes edilende, şu mesele boýunça ygtyýarlandyrylan edaranyň çözgüdine salgylanylýar. Şunda üçünji sütünde şu görnüşde ýazgy ýazylýar: «Türkmenistanyň Zähmet kodeksiniň __-nj_ maddasynyň __-nj_ böleginiň __-nj_ bendine laýyklykda _____ (esas bolan sebäbi, resminama salgylanmany ýazmaly) sebäpli işden boşadyldy.»

VIII bap. Zähmet depderçesiniň içligini bermek

49. Hususy telekeçiniň, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgäriň Zähmet depderçesiniň haýsy hem bolsa bir

bölüminiň ähli sahypalarynyň ýazgydan dolan halatynda, zähmet depderçesiniň üsti içlik bilen doldurylýar. İçlik zähmet depderçesine çatylýar we Bölüm tarapyndan zähmet depderçesini ýöretmegiň tertibinde ýöredilýär. İçlik zähmet depderçesiz hakyky däldir.

50. Her bir berlen içlik barada zähmet depderçesiniň birinji (baş) sahypasynda «içlik berildi» diýlip, onuň tapgyry we belgisi ýazylýar we Bölümiň möhüri bilen tassyklanýar.

IX bap. İşden boşadylanda zähmet depderçesini bermek

51. Hususy telekeçiniň telekeçilik işini bes edende, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgär işden boşadylanda Bölüm tarapyndan onuň zähmet depderçesine işlän döwrüne degişli ýazgylary ýolbaşçynyň (onuň ygtyýarly wekiliniň) goly hem-de Bölümiň möhüri bilen tassyklanylýar.

52. Hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgär işden boşadylanda, hususy telekeçi ýa-da fiziki şahs zähmet şertnamasy bes edilen (ýatyrylan) gününde degişli işgäre onuň zähmet depderçesini hem-de zähmet şertnamasyny bes etmek (ýatyrmaq) baradaky buýrugyň nusgasyny bermäge borçludyr. İşden boşadylan işgäre buýrugyň nusgasy buýruk çykarmaga ygtyýarlygy hem-de möhüri bolan hususy telekeçi tarapyndan berilýär.

53. Zähmet şertnamasy bes edilen (ýatyrylan) ýa-da işden boşadylan işgäriň zähmet depderçesiniň iş hakyndaky maglumatyna ýazgylary ýazmak üçin hususy telekeçi zähmet şertnamasyny bes etmek (ýatyrmaq) baradaky buýrugyň nusgasyny, fiziki şahs bolsa, işgäriň işden boşadylmagy baradaky arzasyny, telekeçilik işini bes eden hususy telekeçiniň zähmet depderçesiniň iş hakyndaky maglumatyna ýazgylary ýazmak üçin hususy telekeçi telekeçilik işini bes edendigi baradaky ýazmaça arzasynyň nusgasyny ýa-da Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde telekeçilik işiniň bes edilendigi baradaky beýleki resminamalary şol gün degişli Bölüme hödürleýär.

54. Hususy telekeçi ýa-da fiziki şahs tarapyndan işgäre zähmet depderçesiniň gijikdirilip berilmegi, zähmet depderçesine nädogry ýa-da işgäriň işden çykarylyşynyň Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyk gelmeýän kesgitlemesiniň girizilmegi netijesinde işgäriň almadyk zähmet hakyny tölemäge iş beriji borçludyr.

Bölümiň günäsi bilen hususy telekeçiniň zähmet depderçesiniň berilmegi gijikdirilen ýagdaýynda, oňa ýol beren jogapkär işgär Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda jogapkärçilige çekilýär.

55. Eger zähmet şertnamasynyň bes edilen (ýatyrylan) gününde işgäriň ýoklugy ýa-da zähmet depderçesini eline almakdan onuň ýüz öwürmegi sebäpli, zähmet depderçesini bermäge mümkinçilik bolmadyk ýagdaýynda, Bölüm zähmet depderçesini almagyň zerurlygy hakyndaky habarnamany işgäre ugradýar.

Habarnama iberilen gününden Bölüm zähmet depderçesiniň berilmegini gijikdirendigi üçin jogapkärçilikden boşadylýar.

56. Aradan çykan hususy telekeçiniň, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda işleýän işgäriň zähmet depderçesiniň «Iş hakyndaky maglumatlar» bölümüniň üçünji sütününde ölüm hakyndaky şahadatnamanyň esasynda hususy telekeçi üçin «Aradan çykanlygy sebäpli, telekeçilik işi bes edildi.», hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda işleýän işgär üçin «Aradan çykanlygy sebäpli, işgärleriň sanawyndan çykaryldy.» diýlip, dördünji sütününde bolsa, buýrugyň ýa-da beýleki resminamanyň senesi we belgisi ýazylýar.

Merhumyň zähmet depderçesi Türkmenistanyň kanunçylygy bilen kesgitlenen onuň ýakyn garyndaşlaryna gowşurylýar ýa-da olaryň talap etmegi boýunça poçta arkaly iberilýär.

X bap. Zähmet depderçesiniň öwezligini resmileşdirmek

57. Hususy telekeçi, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgär zähmet depderçesini (onuň içligini) ýitiren ýagdaýynda, bu barada haýal etmän zähmet depderçesine soňky ýazgylary girizen Bölüme habar etmäge borçludyr. Habar edilenden soň, 15 senenama gününden gijä galyňman Bölüm hususy telekeçä, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda işleýän işgäre birinji sahypasynyň ýokarky sag burçunda «Öwezlik» diýen ýazgylý taze zähmet depderçesini (onuň içligini) resmileşdirýär.

58. Eger zähmet depderçesi (onuň içligi) ulanmaga ýaramsyz (ýanan, ýyrtylan, çyrşalan we beýlekiler) bolsa, hususy telekeçiniň bellige alyş şahadatnamasy, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgäriň iň soňky iş ýeri boýunça Bölüm olara zähmet depderçesiniň (onuň içliginiň) öwezligini resmileşdirýär.

Şunda, ulanmaga ýaramsyz bolan zähmet depderçesiniň birinji sahypasynda «Ýerine öwezlik berildi» diýen ýazgy ýazylýar hem-de hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda işleýän işgäriň zähmet depderçesi hususy telekeçä ýa-da fiziki şahsa, hususy telekeçiniň zähmet depderçesi bolsa, degişli Bölüme gaýtarylyp berilýär.

59. Hususy telekeçiniň, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgäriň zähmet depderçesiniň öwezligi ýa-da onuň içligi şu Gözükdirijä laýyklykda resmileşdirilýär. Zähmet depderçesiniň öwezligi resmileşdirilende işgäriň soňky iş ýerinde onuň işi hakyndaky maglumatlar ozal çykarylan buýruklaryň we beýleki resminamalaryň esasynda zähmet depderçesiniň öwezliginiň ähli bölümlerine ýazylýar.

60. Zähmet depderçesiniň öwezligi resmileşdirilende zähmet depderçesiniň eýesiniň ozal haýsy iş berijide, haýsy döwürlerde we haýsy wezipelerde işländigini baradaky maglumatlar şu Gözükdirijä laýyklykda ýazylýar.

61. Bölüm hususy telekeçä telekeçilik işini başlamazdan ozalky, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgäre soňky işe kabul edilmezinden ozalky iş hakyndaky maglumatlary tassyklaýan resminamalary almakda ýardam bermäge borçludyr.

62. Eger hususy telekeçi telekeçilik işinden, hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgär zähmet şertnamasyny

baglaşmazdan ozal işläp, öňki zähmet depderçeleri zaýalanan ýa-da ýitirilen ýagdaýynda olara zähmet depderçesiniň öwezligi doldurylýar.

Zähmet depderçesiniň öwezliginiň iş hakyndaky maglumatynyň 3-nji sütüninde ozaly bilen hususy telekeçilik işi bilen meşgullanmazdan, zähmet şertnamasyny baglaşmazdan öňki resminamalar bilen tassyklanan umumy işlän wagty hakynda ýazgy ýazylýar. Şunda, umumy işlän wagty jemlenilip ýazylýar, ýagny ozal zähmet depderçesiniň eýesiniň haýsy iş berijide, haýsy döwürlerde we haýsy wezipelerde işländigini takyklamazdan ýyllaryň, aýlaryň, günleriň umumy sany görkezilýär.

Soňra, resmileşdirilen resminamalar esasynda tassyklanan umumy iş döwri işiň aýry-aýry döwürleri boýunça zähmet depderçesiniň 2-nji sütünde işe kabul edilen senesi, 3-nji sütünde işgäriň işlän iş berijisiniň doly ady, şeýle hem işgäriň kabul edilen bölümi hem-de wezipesi ýazylýar.

Eger berlen resminamalarda işgäriň şol iş berijide başga işe geçirilendigi görkezilýän bolsa, onda bu barada zähmet depderçesiniň 2-nji sütüninde işden boşadylan senesi, 3-nji sütünde bolsa, eger işgäriň getirip beren resminamalarynda şeýle maglumatlar bar bolsa, işden boşadylmagynyň sebäpleri görkezilýär.

Resminamalarda işgäriň ozal işlemegi hakynda ýokarda görkezilen maglumatlar doly ýazylmadyk bolsa, onda zähmet depderçesiniň öwezligine diňe resminamalarda bar bolan maglumatlar ýazylýar. Zähmet depderçesiniň 4-nji sütüninde öwezlikde ýazylan degişli ýazgylaryň esaslandyrmasy bolup hyzmat edýän resminamanyň ady, senesi we belgisi görkezilýär. İşgäriň işlän döwrüni tassyklaýan resminamalar zähmet depderçesiniň öwezligine çatylýar.

XI bap. Jemleýji düzgünler

63. Raýatlygy bolmadyk salgyt edarasynnda bellenen tertipde hususy telekeçi hökmünde döwlet belligine alnan adamlara hem-de hususy telekeçide ýa-da fiziki şahsda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgärlere zähmet depderçelerini we onuň içliklerini resmileşdirmegiň tertibi şu Gözükdirijide göz önünde tutulan tertipde amala aşyrylýar.

64. Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligi öz ygtyýarlyklarynyň çäklerinde welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirlikleriniň garamagyndaky etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümleri tarapyndan şu Gözükdirijiniň talaplarynyň berjaý edilişine gözegçiligi amala aşyrylar.

65. Hususy telekeçileriň, hususy telekeçilerde we fiziki şahslarda zähmet şertnamasy esasynda işleýän işgärleriň zähmet depderçelerini we olaryň içliklerini ýöretmek boýunça welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirlikleriniň garamagyndaky etraplardaky, etrap hukukly şäherlerdäki zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümlerinde Bölümiň başlygy hem-de buýruk bilen şahsy jogapkärçilik üstüne ýüklenen degişli işgärler jogapkärçilik çekýärler.

Türkmenistanyň Adalat ministrligi tarapyndan
2018-nji ýylyň 5-nji oktýabrynda 1160 bellige
alyş belgisi bilen döwlet belligine alnan.